

**PDKÎ: Dîroka Mirovahiye
jiyana Refsencanî wê bi
xaleke reş tomar bike**

»»»» R:3

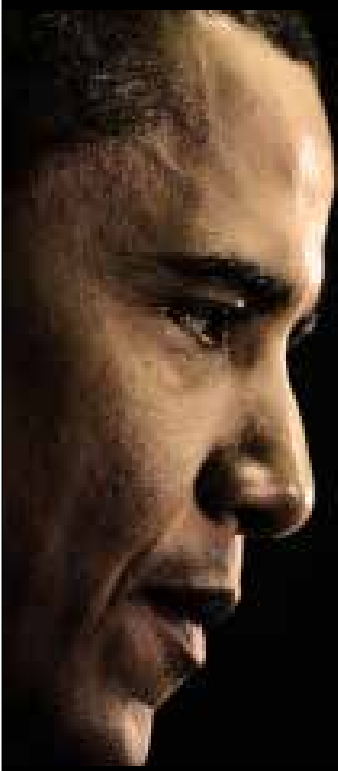

*Bidestveanîna mafên netewî yên gelê kurd
di çarçoveya Îraneke demokratîk û federal de*

Agirî

*Duheftînameyek Siyasî-Giştî Ye, PDK Îranê diweşîne www.kurdistanmedia.com/kurdî
www.agirimedia.org Hejmar (294) 19-01-2017 Buha (1000) Tûmen*

Dawiya serdema Obama

O B A M A

Donald Trump serkomarê hilbijartî ê Amerîkayê, roja destpêka Rêbendana 1395 (20.01.2017)'an bi awayekî fermî wekî serkomarê vî welatî, wê sond bixwe.

Li ser bingeha raporên, demjimêr 12'ê nîvro bi dema Waşintonê, dadwer “Rabirtz” serokê Dîwana Bilind a Amerîkayê wê merasima sondxwarina “Trump” bi rê ve bibe.

Piştî rêûresma sondxwarinê “Trump” wê yekemîn axavtina xwe wekî serkomarê nû dest pê bike. Berdevkê “Trump” pêştir gotibû ku renga “Trump” piştî destpêkirina karê xwe di heman rojê de, çend biryaran jî bide, ku ew biryar wê bêne cîbicîkirin jî. Lê dîsan jî “Trump” bi weşana Taymz ragehandiye ku roja yekem ya karê wî, roja Duşemiyê dibe.

Di heman demê de, Welîd Faris şêvirmendê “Trump” di karûbarê Rojhilata Navîn de, di gotûbêja bi El-erebiye re, di bersiva vê pirsê de ku gelo tu bêtî em şahidê guherînkariyên di siyasetên Amerîkayê de, derheq pêwendiyên bi Îranê re bin, got: “Tu gumanek di vê de nîne, ku wê guhertin hebin. Serkomarê hilbijartî ê Amerîkayê lihevkerina navîkî digel hikûmeta Îranê di berjewendiya ewlehiya neteweyî ya Amerîkayê de nabîne”.

Di heman demê de, Obama jî di peyama xwe ya xatirxwestinê de wekî serkomarê Amerîkayê got: “Min hemşêviriye herî baş bi Traump re kirin, lê bi bawera min, “Trump” wan karan wê encam bide, ku qewl dabû encam bide”.

Gellek caran serkomarê nû hekî ji partiya rikeber be, destpêka karê xwe bi hîloşandina biryarên serkomarê berê dest pê dike.

**Rêûresmek bo rêzgirtina ji şehîd Resûl
Mihemedzade û Dr. Silêman bi rê ve çû**

»»»» R:4

**Rasan û
Bajar**

»»»» R:2

**Pirsa Kurd
û Doktrîna
Berpirsyariya
Parastinê**

»»»» R:5

**“Nihîlîzm” di
Îranê de, û mafê
Kurdên Rojhelat**

»»»» R:6

**Sefera Yildirim bo Kurdistanê
Başûr bi çi mere-
mekî bû?**

»»»» R:7

**Hizra neteweyî
di gotara Melayê
Cizîrî de (1570-
1640z)**

»»»» R:11

Sergotar**Rasan û Bajar****Kerîm Perwîzî**

Bajar bi wateya xwe ya giştî û di rastî de cihê jiyana asayî û rojane ya xelkê Kurdistanê, pêgeh û çavkaniya bingehîn ya raperî û serhildan û rabûnê ye, û ji çiya ve şoreş bigurr dibe, û li bajaran de hêz digre û berfireh dibe.

Gelê Kurd di Kurdistanê Rojhilat de, di ezmûnên curbicir û hemûrengiya siyasî û xebatkariyê de beşdarî kirine, û her tex û girûp û beşekê li gora rewş û hêz û şiyana xwe di xebatê de dewr û rola xwe hebûne.

Di serdemekê de di Komara Kurdistanê de, PDKÎ di nav bajaran û di nava kom û civînên xemxwar û têgihîştîyên gel de serî hilda, û bajarên Kurdistanê, bi awayên nû anî nava dîroka xebat û serhildanê de, û wekî pêgeheke girîng ya xebata serdemiyane rola xwe list ku mixabin gellek dom nekir.

Di serdema şoreşa gelên Îranê li dijî deshîlata Pehlewî de jî, Kurdistanê di nava dilê bajaran de, û li ser kolanan hêza cemawerî ya xwe nîşan da, û piştê jî di encama serberedayîbûn û êrîşên pasdarên Xomênî de, xelkê gund û bajarên Kurdistanê bûn, ku rêza xebatê qahîmtir dikirin, û kolan dikirin çepera bergiriyê, û xweragirî û piştevanê hêza pêşmerge bûn.

Her heman xelkê gund û bajarên Kurdistanê bûn, ku di qonaxên din de, û li şerê çiya û partîzanî de, piştevan û rênîşander û alîkarê hêza pêşmerge û tîmên pêşmerge bûn.

Piştî ragirtina xebata çekdarî jî, bajarên Kurdistanê roleke berçav di ragirtina vîn û morala xebatê de hebûne, û di şewazên curbicir de, îradeya neteweyî ya xwe di refên encumena cudahiya çandî û medenî û rêpîvan û nerizayetişê eşkerekirin û meş û serhildanan de selimandine, û dijmin be'ecandine.

Di qonaxa nû ya xebatê de, û li Rasana Rojhilat de, xebata hêza Pêşmerge û rola Kurdê koçber li derveyî welat, û xelkê gund û bajarên Kurdistanê, ku bi mînak

bajar nav dibin, rola hevseng û pêkve wê hebin, û di vê qonaxê de

Deftera Siyasî ya PDKÎ derheq koça dawî ya Kak Fetah Kawyan daxuyaniyek belav kir

Daxuyaniya Deftera Siyasî ya PDKÎ derheq koça dawiyê ya kak Fetah Kawyan.

Deqa Daxuyaniyê:

Mixabin êvariya roja Çarşemiyê 18.01.2017 (29.10.1395)'an, têkoşerê mêjîn kak Fetah Kawyan bi sedema kirîza dil koça dawiyê kir.

Kak Fetah sala 1315 (1936)'an li bajarê welatparêzê Mehabad a poytexta Komara Kurdistanê ji dayîk bûye. Heya wergirtina dîplomê, xwendina xwe domandiye, û piştê jî di zankoya Tehranê de beşa ziman û wêjeya Îngilîzî de lîsans wergirtiye, û bûye mamostayê xwendîngehan, û tevî erk û wezîfeya mamostatiyê wekî kesekî şareza di biyavê zimanewanî de, komek erk û berpirsariyê di warê wergeranê de bi rê ve birine.

Kak Fetah bi sedema ogiriyê zaf ji bo rizgariya neteweya xwe, ji destê zulm û zordarî û dîktatoriye, û gihîştina gelê wî bi mafên xwe ên siyasî û neteweyî, di sala 1336 (1957)'an de, peywenî bi PDKÎ kiriye, û wekî endamêkî dilsoj û çalak di Kurdistanê Rojhilat de,

erk û wezîfeya xwe ya hizbî bi rê ve biriye, û çend caran bi sedema wan çalakiyên xwe ji aliyê dezgehên ewlekariya rejîma paşatiyê ve ketiye bin çavdêriyê de, û di sala 1338 (1959)'an de, digel desteyek ji têkoşerên PDKÎ hatiye girtin, û zêdetir ji 2 salan ji aliyê îşkencegerên SAWAK'ê ve hatiye îşkencekirin û di heyama girtîbûna xwe de, bi parastina nepeniyên (nihênîyên, sirrên) partiya xwe, bi armancên gelê xwe emegdar maye, û di şoreşa bîcoş ya gelên Îranê de jî, li dijî rejîma dîktator ya paşatiyê mil bi milê hevalên xwe xebat kiriye, û piştê dev ji mamostatiyê berdaye, û rasterast di refa PDKÎ de, erk û

wezîfeya xwe ya hizbatiyê bi rê ve biriye. Navbirî bo heyameke dirêj endamê rêbertiya PDKÎ bûye. Ew tevî taybetmendiyên xwe ên siyasî, kesekî xelkî, qisxweş, û dilovan bûye.

Deftera Siyasî ya PDKÎ derheq koça dawî ya Kak Fetah Kawyan, sersaxiyê dibêje malbat û hevalên wî, û xwe di xema jidestçûna wî de şîrik û hevpar dizane.

PDKÎ
Deftera Siyasî

30.10.1395
19.01.2017

Dayka şehîdekî Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê koça dawî kir

Xawer Şerefi dayîka şehîd Îsma'îl Lotfî bi sedema nexweşiyê koça dawiyê kir.

Li gor nûçeya giheştîye Malpera 'Kurdistanmedia' yê: Xawer Şerefi dayîka şehîd Îsma'îl Lotfî, xelkê gundê 'Axcelar' a ser bi navçeya Hewşehrê, roja 22'ê Berfanbara 1395'an, di temenê 75 saliyê de, bi sebaba nexweşiyê malavayîya jiyanê kir.

Şehîd Îsma'îl pêşmergeyê PDKÎ di sala 1334 'an li Axcelarê ji dayîk bûye, lê mixabin di sala 1362 'an de, di şerê 'Kopeqiran'ê de hate şehîdkirin. Termê wî li bajarê Tikabê bi axê hatiye spardin. PDKÎ sersaxiya li malbata Xawer Şerefi, dayîka şehîd Îsma'îl Lotfî dike, û xwe şîrikê xema wan dizane.

jî, pêşmerge hêma û remza berxwedan û moralbexşînê ye, û bajar çavkaniya serhildan û raperîn, û berbirûbûna di hemberî dijmin de ye, û Kurdên derve jî, palpiştê hêza pêşmerge, û dengê rasana gel dibe, di cihana derve de. Bajar di vê qonaxa xebatê de, ku pêngavên nû û ezmûna nû jê dikeve, êdî tenê rola wê ya alîkariyê namîne, belkî qonax bi qonax rola sereke ya xebatê, dibe pê bihê spartin, û bajar bibe wargehê serhildan û berxwedanê. Bajar cihê pêkvejiyana hemû rengên ncivakê ye, û xebata neteweyî demokratîk ya Kurd jî pêwîstî bi amadebûna hemû rengan e. Her di vê demê de, dijminê dagîrkar dixwaze ku bajar û çiya ji hevdu veqetîne, û çiya bike giraveke dûrxistî ji rastiya civakê û dest bi ser bajar de bigre. Rasana Rojhilat pûçkirina pîlanên rejîma dagîrker e, ku dixwaze bajar bêxe qedeman, û çiya zincîr bike. Kiryara xebatkarane û armancdar ya hemû tex û qatên Kurdistanê li gund û bajaran, ku bixwazin sêhr û tilismên dijminan pûç bikin, û wekî neteweyeke xwedî îradeya xweseli-mandin û kolneder jiyanekê serfirazane bikin, pêwîstiyê girîng ya vê demsala nû ye, û hêza pêşmerge ya nîşana xebatkariyê û canfîdayî û moralbexşînê, dikare palpiştê bajar be.

Hizba Demokrat: Dîroka Mirovahiyê jiyana Refsencanî wê bi xaleke reş tomar bike

Defera Siyasî ya Hizba Demokrat a Kurdistanê Îranê derheq bi mirina Refsencanî, Ku yek ji darêjerên sereke yên terorîzma rejîma Îranê bû, daxûyanîyek belav kir.

Eva deqa daxûyanîyê ye:

Mirina Haşimî Refsencanî, herifîna yek ji pêpikên girîng ên Komara Îslamî ye

Nûçeya mirina ji nişkê ve yê Refsencanî, serokê Kora Diyarîkirina Berjewendiyên rejîma Komara Îslamî ya Îranê, ji aliyekê ve cihê dilxweşiyê bo hemû azadîxwazên rastîn ên Îranê û hemû xelkê zulmlêkirî ye, û ji aliyê din ve cihê dilgiraniyê ye ku ev sedemên tepeserkirin û îşkence û bidarvekirina xelkê û tawanên dijî mirovahiyê, nekewin pêşberî dadgeha xelkî û hemû kon û qujbinên tarî û dije mirovî yên vê rejîmê, nehên eşkerekirin û tawanbar negîjin cezaya rastîn a tawanên xwe.

Roja 19'ê Befranbarê, li nexweşxaneyekî bajarê Tehranê pizîşkan nekarî ku bigîjin hewara Elî Ekber Refsencanî yê serokê Kora Diyarîkirina berjewendiyên rejîmê, ku berê jî serokê Meclisa Xêbrêgan û serkomar û serokê berê yê Meclisa Îslamî ya rejîma Îranê û herweha xwdiyê bi dehan postên din di sistema deshilatdariya Îranê de bû, û bi sedema sekinîna dil, ji destê dadperwer a xelkê de reviya, lê dîroka mirovahiyê wê bi xaleke Reş wî tomar bike.

Elî Ekber Haşimî Refsencanî ku yek ji pêpikên sereke ên rejîma Îslamî ya Îranê bû, di serdemê xapandinkariyên Xumeynî de û veşartina rûçika rastîn ya wî, ku çavkaniya zulm û zordariyê û sereberdayî û zêdexwaziyan bû, destê Rastê yê Xumeynî û yek ji kesên herî nêzik ji wî bû, ji talankirina deskewtên şoreşa gelên Îranê de rola kesê hejmar 2 lîzt û endamê şevra binavê şoreşê bo ku Xumeynî bona çewaşekirina şoreşa gelan avakiribû û piştî kuştina Bahoner û Bêhêştî, di rastî de yekemîn biryarderê vê şevrê bû.

Herweha darêje asimîlekirin û jinavbirina hemû girûpên pişikdar di şoreşê de bû ku mixabin hinek ji wan destê û girûpan alêkarê rejîma Komara Îslamî bona jinavbirina aliyên din bûn, heya di dawiyê de gerra wan jî hat.

Refsencanî di dema darêtina ya-saya bingehîn a Îranê rola serekî di çewaşekirina vê yasayê de lîzt û bi dizîna deskewtên şoreşê, kincên kewneşopiyê ji yasaya kirin.

Di dema pêkanîn û avakirina Meclisekî ku di kakilê xwe de betal bû, ya bi navê Meclisa Şevra Îslamî, serokê gerra Yekemîn û Duhemîn a wî Meclisî bû.

Refsencanî darêjerê bernameya tijîkirina cihê betal yê Xumeynî bû û Xamineyî yê Tawanbar kire rêberê rejîmê. Hevdem bi xwe jî bûye serkomarê rejîmê û bihevve welatê Îranê û gelên nava wî welatî de bi qederek reş ya tijî ji kuştar û malwêranî û serkut û zîndan û îdam û awareyî û ... hwd berbirî kirin. Refsencan di berpirsatiyên xwe yên din de di serdemê Xumeynî de, Cîgirê Fermandeyê Giştî a Hêzên Çekdar bû û bi wateyeke din Xumeyn hemû deshilatek leşkirî bi wî re dabûn, da ku şerê digel Îraqê birêve bibe. Şerek ku bi dehan hizar kuştî û birîndar û bêşerûşûn û dîl û kêmandam bo gelên Îranê bi xelat birin. Her di wî çaxî de ji rêya hêzên Sipah, Besic, Artêş û Komîteyên Şoreşê û Îtîla'atê û organên leşkirî û milîşên din ên rejîmê, ku hemû ji aliyê Xumeynî ve pêre hatibûn sipartin, her çiqas xortên cesûr û azadîxwaz ên gelên Îranê hebûn, hatin revandin, û navbirî xwediyê karnameyekî reş û tijî ji tawan û dirinedeyî ye. Navê Refsencanî bal beşek herî zêde ji xelkê azadîxwaz û tenanet xelkê asayî jî, bi wateya bêrehmî û kuştar û bêbabkirina zarokan û bêwejinkirina jinan û şewitandina cergê dayîkan tê.

Refsencanî ku piştî bidawîhatina şer û mirina Xumeynî 8 salan serkomarê rejîma Îranê bû, serbarê kuştar û bidarvekirin û bêşerûşûnkirina xelkê azadîxwaz û mafxwaz di hundir Îranê de, karnameyek reş û stûr di warê teror a li derveyî Îranê de heye ku di serdemê serkomariya wî de yekîneyên taybet bi terorê di nava Sipaha Pasdaran û Sipaha Quds de hatine avakirin û ji operasyonên herî binavûdeng ên wan, terora Dr.Qasimlû û hevalên wî bû li welatê Otrîşê li ser maseya binav danûstanan ku, Refsencanî bi xwe berpirs û birêveberê vê pîlanî bû. Herweha terora Dr.Şerefkendî û hevalên wî li Bêrlîn a Almanê jî ku piştî ji aliyê dadgeha Almanê Refsencanî weke yek ji biryarderên terorê hate nasandin. Terora Nwenda Cihûyan li Arjantînê jî, keyseke din yê Refsen-

canî ye ku hêj negehîştîye encamê û biryara destbiserkirina wî jî hatiye dayîn.

Rûpelekî din ji karnameya reş a Refsencanî pêk tê ji bitalanbirina samana welat li jêr navê awedankirinê piştî şerê Îran û Îraqê bû, ku di wî çaxî de bandeke mafiyayî a bitehûk ava kir û tewahiya samana welat çî wî çaxî û çî niha jî li Hûrê xwe dihisûn û hejarî û malwêraniya niha ya xelkê Îranê, berhema wan talankirina ye ku Refsencanî û Xamineyî û rayedarên din ên rejîmê birêve dibin. Di vî warê de rola Refsencanî rola rênîşander bû ku hemû digel talankariya nasyar kirin. Her di serdemê serkomariya wî de bû ku Sipaha Pasdaran û dezgeha Îtîla'atê bi navê karûbarên aborî karîn ku him samana welat bi talan bibin û him jî li jêr navê kompaniyên curbicur ên aborî, karên terorîstî encam bidin.

Refsencanî pêpîkek serek a rejîma Îslamî ya Îranê bû ku di qonaxên hestiyar ên weke biryara dadgeha Mîkonosê, yan jî piştî dorpêçên tund ên cîhanî li dijî rejîmê derheq bi perwendeya etomî, rêya çewaşekarî û xapanidnê xist pêşberî rayedarên rejîmê, da ku bikarin bi rûçika direvîn a diyaloga şaristaniyetan û yan jî Dewleta Tedbîrê, ji cîhanê re bibêje ku hêla piragmatîk û miyanerew di rejîmê de heye û bi wî rengî konekî bona derbabzûna rejîmê ji vê pirsgrîkê peyda bikin, û di rastî de sokandarê derbazkirina rejîmê di vê pirsgrîkê de bû bona vê ku temenê rejîma tawanbar a Îslamî dirêj bike.

Bê goman di vê daxûyanîyê de mirov nikare hemû karnameya tawan û riya û çewaşekarî û dijemirovbûna Refsencanî bas bike, lê îşareyekî bilez ji rola Refsencanî di avakirina dadgehên Şoreşê de, ku bi deyan hezar kes bidarvekirin, rola Refsencanî di şevra 5 kesî ku piştî şerê Îran û Îraqê binavê birêvebirina welat bû, lê yekemî karê wan de kuştara girtiyên siyasî di demasla Havîna 67'ê de bû, rola Refsencanî di perepêdana madeyên hişber di nava neteweyên zulmlêkirî ên Îranê û li serweyî hemyan Kurdistanê, bitalanbirina hemû şûnvarên dîrokî û bin erdî, û ji avakirina organên leşkirî û îtîla'atî yên mowazî ku xweser xelik digirtin û jinav dibirin, ji "Qetlên Zincîreyî" û bi dehan rolên din ên Refsencanî bikin ku di hemûyan de mêjiyê wî yê genî, darêjerê tawanê bûye.

Eva ku di dawiyê de cihê basê ye, rola Refsencanî ye ku di parsatîna rejîma Îslamî ya Îranê de lîztiye, serbarê vê ku dijatiya kûr û li ser bingeha bitalanbirina samana welat û bidestvegirtina nawendên leşkirî di navebara Refsencan û Xamineyî de derketibûn holê, û rengevedana wan di organên curbicur ên rejîmê de hebû, lê mana rejîma bo wan hertim xala yekalîker bû, her eva jî bibû sedeme ku, serbarê ku Refsencanî hêj xwediyê deshilata aborî û îtîla'atî bû û milîşên taybet bi xwe hebûn, lê Xamineyî piraniya deshilatê jê sitandibûn û tenanet kur û keçên navbirî jî ku şîrikên babê xwe bûn di talana sermayeya welat de, xistine girtîgehê, lê serbarê van hemûyan, hêj Refsencanî di pêxema mana rejîmê de her weke Xamineyî di peyama teybet bi mirina Refsencanî de bas kir, ogiriyekî taybet bi wî hebû. Di rastî de Refsencanî pêpîkek bû ku tundrewî û serebere-daybûna Xamineyî bi awayekî pasaw dida ku, cîhan li ser vê baweriyê bû ku, dikarin digel rejîma Îslamî ya Îranê bigehin encamê!

Bi mirina Refsencanî êdî rege ev alawa çewaşekarî û xapandinê ji destê rejîma Komara Îslamî ya Îranê derketibe û rûçika rastîn ya Komara Îslamî ya Îranê bo hemû cîhanê derkewe.

Bi awayekî ku hekî jiyana Refsencanî pêpîkek bû bona ragirtin û dirêjkirina tawanên vê rejîmê, nemana wî jî wê bandora xwe li ser rejîmê hebe. Em hêvî dikin ku karbidestên din ên rejîmê bikewin destê dadgehên dadperwer ên xelkî û hemû keysên tawanên wan bo xelkê eşkere bin û bigehin cezaya tawanên xwe yên dije mirovî.

Hizba Demokrat a Kurdistanê Îranê
Defera Siyasî

21'ê Befranbara 1395'an a Rojî
10'ê Çileyê Paşîn a 2016'an a Zayînî

Rêûresmek bo rêzgirtina ji şehîd Resûl Mihemedzade û Dr. Silêman bi rê ve çû

Nûneratiya Hikûmeta Herêma Kurdistanê li Parîsê rêûresmek bo şehîd Resûl Mihemedzade û Dr. Silêma çirukaya bi rê ve bir.

Roja 24'ê Befranabrê bi alîkariya Deftera Nûneratiya PDKÎ li Parîsê, Deftera Nûneratiya Hikûmeta Herêma Kurdistanê, HAK-PAR û çendîn hizb û aliyên siyasî ên beşên din ên Kurdistanê merasimêk bo şehîd Resûl Mihemedzade û Dr. Silêma ku di şerê digel DAÎŞê de jiyana xwe gorî kiribûn, bi rê ve çû.

Ew merasim bi xwendina sirûda neteweyî ya Ey Reqîb û ragirtina deqeyekê bêdengî bona rêzgirtina ji şehîdên Kurdistanê dest pê kir. Piştê Selîm çirukaya birayê şehîd Dr. Silêman Çirukaya ku tevî heyetekê ji Almanyayê ve bo beşdarîkirina di vê merasimê de serdana Fransayê kiribû, basek li ser jiyan û serpêhatiyên neteweya Kurd di Tirkîyê di salên 70 û 80'î ya Zayînî de kir, ku ziman û deb û resma kurdewarî di Bakura Kurdistanê de qedexa kiribûn, û tu kesî nedikarî bi zimanê Kurdî baxive. Her vê yekê jî wisa kir ku Dr. Silêmanê ciwan ku xwendekarê zankoyê bû, dev ji xwendinê berde, û welat bi cih bihêle, û here Dola Beqa'ê, û tevî PKK'ê be, û dest bi xebat û berxwedanê bike. Dr. Silêman paş mana bo heyama deh salan di nava refên PKK de, vê partiyê bi cih dihêle, û piştê tê Ewropa û di welatê Almanyayê de cihgir dibe û di Almanyayê de xwendina xwe tewaw dike. Piştî vê

ku DAÎŞê êrîş kire ser Kurdistanê Başûr, û bi taybetî li ser Kurdên Îzedî li Şingalê, Dr. Silêman ji Almanyayê ve tê Kurdistanê û beşdarî şer dibe, û hêza xwe ya leşkerî di warê fêrkariya

bo hilgirtina mayînan û teqemeniyan dixê kar, û hevdem gellek kesan fêr dike, lê mixabin di dema operasyonê de bo hilgirtina mayînan, mînek diteqe, û piştî birîndarbûnê, û gihandina wî bo derveyî welat, jiyana xwe fîda dike. Piştê Hsen şereffî cihgirê sekreterê giştî ê PDKÎ jî di vê derheqê de gotarek pêşkêş kir. Sereffî di axavtina xwe de îşare bi xebata hêzên Kurd kir, û got ku di riya rizgariya nîştiman û Kurdsitanê de, me gellek şehîd dane. Bêguman me, wê şehîdên dinê jî hebin, lê ya girîng ew e ku ne tenê emê Kurd, dibe agehdar bin, belkû dibe dijminê me jî vê yekê bibînin, ku asta hişyariya neteweya kurd gihaye radeyekê ku Kurdên Bakura Kurdistanê, û ên Rojhilat bo parastina deskevtên Kurdistanê Başûr tînin û jiyana xwe fîda dîkin, û xwîna wan tîkelî hev dibe.

Eva tê vê wateyê ku Kurd yek netewe ye, û Kurdistan yek xak e, û hesta

wan ya hevsoziyê bo hevdu zêdetir geşe kiriye.

Piştê îşare bi fêrkirina komek ji kadr û pêşmergeyên PDKÎ ji aliyê Dr. Silêman ve bo hilgirtina mayînan kir, û her li ser daxwaza wî jî, hevalên me ku kak Resûl Mihemedzade yek j iwan bû, bo hilgirtina mayînan hevkrê Dr. Silêman bûn.

Şereffî di doma axavtina xwe de, bas ji taybetmendiyên şehîd Resûl di nava refên PDKÎ de kir, û bas ji asta pêgihîştina navbirî kir. Sereffî di dawiyê de pêwîstiya rêzgirtina ji şehîdan, û domandina riya wan, wekî erk û wezîfeya her kurdekî welatparêz da zanîn.

Di beşeke din ya vê merasimê de, fîlmeke dekomantarî li ser jiyan û xebata Dr. Silêman hate nîşandayîn. Piştê Elî Dolemerî nûnerê Hikûmeta Herêma Kurdistanê li Fransayê çend gotinek pêşkêş kirin, û navbirî got ku ji bîra me neçe, ku di serdema komara Kurdistanê de, Kurdên Başûr jî, bi taybetî Barzanî beşdar bûn, û şehîd jî dan.

Dolemerî herwisa hate ser behsa serdana vê dawiyê ya Franswa Oland serkomarê Fransayê bo Kurdistanê, ku di vê serdanê de, navbirî destê dayîka sê şehîdan maçê kir, ku jiyana xwe goriyê riya parastina welat kirine.

Piştê Pro. Mîdaz Oxlo ku yek ji hevalên nêzîk ên Dr. Silêman bû, gotarek bi zimanê Tirkî pêşkêş kir, ku tê de şehîd Silêman bi Çegwarayê Kurdan şibihand. Navbirî got ku wan

du kesan, gellek xalên wan ên hevbeş hene, ku yek ji wan xalên hevbeş ew e ku, wan serê xwe şorr nekiriye di hemberî zulm û zordariyê de. Navbirî di dawiyê de got: "Bibîranîn jiyan e, û jibîrkin mirin e, lewra em hertim şehîdên xwe bibîr tînin".

Di vê merasimê de hunermenda Kurd Rojîn jî, ku ji hevalên Dr. Silêman bû, axivî û got: "Dr. Silêman sibehiya roja ku şehî bû, telefon ji min re kir, û got hekî ez şehîd bûn, li ser min sirûdekê çê bike". Piştê Rojînê ew sirûda xwe ya nû, ku li ser şehîd Dr. Silêman çekiribû xwend.

Di vê merasimê de, heyeteke PDKÎ bi serperestiya cihgirê sekreterê giştî ê PDKÎ, û nûnerê PDKÎ li derveyî welat, û berpirs û nûnerê komîteya PDKÎ li Fransayê, û hejmarek ji endamên PDKÎ beşdar bûn.

Ciwanekî Kurd bû armanca gulleyên hêzên rejîma Îranê

Teqeya rasterast ya hêzên eleşkerî ên Îranê, li bajarê Banê bû sedema vê ku, ciwanekî Kurd jiyana xwe ji dest bide.

Li gora rapora ku gihîştîye Ajansa Nûçegihaniya Kurdpayê, roja 28'ê Befranbarê hêzên leşkerî ên hikûmetê li bajarê Banê, teqe li ciwanekî xelkê vî bajarî kirin, û di encamê de, vî ciwanê Kurd jiyana xwe ji dest da. Nûçegihanê "Kurdpa"yê li bajarê Banê nasnameya vî lawê Kurd, Ebdulmetelib Muradî, temen 20 salî, kurê Ezîz xelkê gundê Bilesenî ya bajarê Bane raegehandiye.

Di doma vê raporê de hatiye: "Ew ciwanê Kud di demekê de ku mijûlî çekirina wesayita hevalekî xwe bûye, bûye armanca teqeya hêzên hikûmetî".

Tê gotin ku hêzên hikûmetî bi bê hişadarîdana bi wî, bi gumana vê ku ew lawê kurd, tiştên qaçax li cem wê hebûne, teqe li wesayitê kirine. Her sal zêdetir ji sedan kolber û kasibkarên Kurd li ser sînoren Kurdistanê dibin

armanca teqeya rasterast ya hêzên hikûmetî, û di hinek ji wan bûyeran de, hevvelatîyên Kurd jiyana xwe ji dest didin. Heya niha tu kesayetiyeke heqîqî û huqîqî derheqê teqekirina li kolberan û kasibkaran li ser sînoren Kurdistanê rastî lêpirsinê nehatine, û dosiyeyê qezayî ya kesên birîndar yan jî kesên ku jiyana xwe ji dest dane, negihîştîye encameke dilxwaz.

Pirsa Kurd û Doktrîna Berpirsyariya Parastinê

Sabir Ebdollahîzad

Beşa Yekem: Dîrokçe, Pênase û Hêman Doktrîna Berpirsyariya Parastinê

Destpêk

Di civaka navdewletî de prensîba ku herî zêde ji aliyê dewletan ve li ser tî tekezîrîn, prensîba “Serweriyê” an jî bi wateyeke din “Serweriya West-falyayî” ye. Li gor vî prensîbê dewlet di kar û barên xwe yê navxwe û navneteweyî de xweser e û hemî awayên destwerdanê, di her astê de û ji aliyê her hêzekê ve qedexeyê. Her di bin saya vî prensîbê de, serdestiya tam û berdewam para saziya dewletê ye û dewlet çî bike jî azad e. Lê geşedanên hin şaxên hiqûqa navneteweyî, bi taybet şaxa “Hiqûqa Navneteweyî yê Mafên Mirovan” guherînen berçav bi ser vî prensîbê de anîn.

Yek ji wan guherînan, ji dê bûna doktorînen hiqûqî-siyasî yê weke “Destêwerdana Mirovî” û “Berpirsyariya Parastinê” bû ku bi awayeke rasterast prensîba navborî armanca digrin û ji bo parastina rûmeta mirov di şert û mercên taybet de rêya desttwerdana di kar û barên dewletan de ji bo civaka navneteweyî vekirî dibînin.

Di vî rêze gotarê de, dê bi awayeke berfireh li ser doktrînana Berpirsyariya Parastinê, bandorên vî li ser prensîba Serweriyê, peywendiyê vî bi majara mafê çarenivîsê û paşeroja gelê kurd bî baz dan. Armanca bingeîn ya vî beşê jî pêşkêşkirina dîrokçe, pênase û hêmanên vî doktrînê ye.

Kilida Peyvan: Prensîba Serweriyê, Destêwerdana Mirovî, Berpirsyariya Parastinê, Mafên Mirovan, Gelê Kurd Dîrokçeya Berpirsyariya Parastinê

Di dîroka mirovahiyê de dehsalên 90'ê yê sedsala bîstê ji ber rêjeya herî zêde a karesatên mirovî xwedê cihek taybet e. Enfal û qirkirina gelê kurd ji

aliyê rejîma Beisê li Îraqê, komkujiya Rwanda, Bosnia û qeyranê mirovî li welatên Afrîqayê (weke Somali, Ûganda û Kongo) çend mînakên biçûk ji wan karesata ne ku heya îro bandorên wan ên neyînî li ser civaka navnetewî tî dîtin. Raste ku bi dawî bûna şerê sar derfeta nîşandana bertekên erênî û giştî ji bo rawestandina hin kirêzan afirand, lê mixabin wan bertekan tu car hemî kirêz li xwe negirtin.

Hevdengiya hêzên navneteweyî di derbarê qeyrana mirovî a Kurdistanê Başûr, guhertinek bî mînak di pratîka dewletan de çêkir û bû sedem ku Destêwerdana mirovî bibe xwedê bingeîn hiqûqî. Doktrînek ku cîbicîkirina vî serweriyê sinordar dike û her wekî di sernavê wî de jî tî dîtin, midaxeleyê weke rêçareya bidawîkirina karesatên mirovî dibîne. di rastî de yek ji sedemên ku ev doktrînê nekarî rêya dubarebûna trajidiyên mirovî bi taybet li Rwanda, Srebrenikaya Bosniyê û Somaliyê bigre ev bû ku piraniya dewletên nûpêgihiştî ev doktrîn weke gefa li ser serweriyê pênase kirin.

Xemsariya civaka navneteweyî di wan karesatan de bû sedem ku saziyên mirovî û hiqûqnasên navneteweyî bî dengiya xwe li hemberî bînpêkirina rûmeta mirov bişkinin. Di civîna hejmar 54'ê a Civata Giştî ya Rêxistina Neteweyên Yekbûyê li sala 1999'ê de, rêzdar “Kofi Ennan” Sekreterê Giştî yê Neteweyên Yekbûyê bal kişand ser vî pîrsê ku heke destêwerdana mirovî an jî mirovhezane serweriyê armanca digre û zirarê digihîne vî prensîbê, ê çareya civaka navnetewî di rewşên weke Rwanda û Srebrenikayê çîye, ku tîde her awayê bînpêkirina maf û azadiyên mirov tî kirin?!

Ev pîrsa Kofi Ennan bû destpêka bizavêk nû ya hiqûqî ji bo pêşîgirtina li dubarebûna wan karesatan. Di bersiva pîrsa Sekreterê Giştî jî bi piştevaniya Lloyd Axworthy “wezîrê kar û barên derve yê Kanadayê,” Komîsyona

Navneteweyî ya di derbarê Destêwerdanê û Serweriya Dewletê” hate avakirin. Di vî komîsyonê de 12 hiqûqnasên navnetewî yê serbixwe cîh girtin ku encama lêkolînên xwe sala 2001'ê bi sernavê “Berpirsyariya Parastinê” pêşkêşî Sekreterê Giştî kirin. vî raportê du armancên bingeîn hebûn. Ya yekê zelalkirina prensîb û pêvanên destêwerdana mirovî û ya duyem jî, ji holê rakirina astengiyên li hemberî destêwerdana mirovî bû.

Her wiha vî raportê de erkên dewletan bi du astên navxweyî û Navnetewî de hatine dabêş kirin ku di asta

navnetewî de pêwîste dewlet rêz ji serweriya hevdu bigrin û di asta navxwe jî pêwîste ku rêz ji rûmeta hevvelatîyan û maf û azdiyên wan bigre. Sala 2003'ê Kofi Ennan biryar da ku şandek e bilind bi armanca ravekirina berpirsyariya parastinê ava bike. Vî şandê jî sala 2004'ê encama xebata xwe bi sernavê “Gerdûnek Ewletir, Berpirsyariya me ya Hevpar” pêşkêş kir. Di encama wan xwbatan de bû ku di Civîna Rêberan ya sala 2005'ê de, “Doktrîna Berpirsyariya Parastinê” bi awayeke fermî ji aliyê civaka navnetewî ve hat pejirandin.

Pênaseya Berpirsyariya Parastinê

Doktrîna “Responsibility to Protect”, li du peyvên “Responsibility” bi wateya berpirsyarî, peywîr an jî mesûliyet û “Protect” bi wateya parastinê pêk tî. Li gor vî tîgehê, serwerî weke mafê desthilatdar nahê pênasekirin. Serwerî peywîr an jî berpirsyariyek e ji bo hakimî u wergêra herî gûncav ji bo vî tîgehê di wêjeya hiqûqî de “Berpirsyariya Parastinê” ye. Li gor vî doktrînê erkê rayedaraye ku gelên xwe li hemberî Komkujiyê, Sûcên Şer, Tevkujiya Etnîkî (paqîjkirina etnîkî) û sûcên li dijî mirovahiyê biparêzin.

Bê şik prensîba ku herî zêde ji vî doktrînê zirarê dibîbe prensîba serweriyê ye. Li gor berpirsyariya parastinê, erkê parastina hevvelatîyan di asta yekem de li ser şanê dewletê ye. Lê dema ku dewlet naxwaze an jî nikare vî erkê xwe an vî berpirsyariyê cîbicî bike, di asta duyem de ev berpirsyarî dikeve ser şanê civaka navneteweyî.

Berovajî doktrîna Destêwerdana mirovî ku di navê xwe de peyva “Destêwerdanê” dihevîne, doktrîna berpirsyariya parastinê pitir li ser peyva “Berpirsyariyê” baz dide û destêwerdanê tenê weke rêçareya dawîn a civaka navneteweyî dide nasandin. Encama vî leyiza bi peyvan jî ku bi mentîqek hiqûqî ya bi bingeîn hatiye pêkanîn, kêmkirina bertekên neyînî li hemberî vî doktrînê ji aliyê dewletan bû.

Hêmanên Berpirsyariya Parastinê

Berpirsyariya Parastinê ji sê hêmanên bingeîn, Berpirsyariya Pêşî lê girtinê, berpirsyariya bertek nîşandana û Berpirsyariya ji nû ve avakirinê pêk tî. Lê ev hêman tî çî wateyê? Di vî beşa gotarê de dê ev hêman bi awayeke berfireh bî şîrove kirin da ku girîngiya Berpirsyariya Parastinê zelal bibe.

_ Berpirsyariya pêşî lê girtinê

Li gor raporta Komîsyona Navneteweyî ya di derbarê Destêwerdanê û Serweriya Dewletê, tîgeha berpirsyariya parastinê bi awayek e zimnî berpirsyariya pêşî lê girtinê jî li xwe digre. ev hêman tî vî wateyê ku pêwîste pêş her aliyekê dewlet bibe asteng li hemberî karesatên mirovî û bi mîfa wergirtin ji her alavekê, rê ji wan karesatan bigre. Lê ku dewletê hêza vî çendê nebû an jî tu hewerîya dewletê di vî derbarê de nehat dîtin, pêwîste civaka navnetewî pên-gavên pêvîst di çarçûveya vî hêmanê de rake.

_ Berpirsyariya bertek nîşandana

Qonaxa duyem a Berpirsyariya Parastinê an jî bi wateyeke din hêmana duyê, Berpirsyariya bertek nîşandana ye ku di vî hêmanê de Destêwerdan bi kiriyarek e legal an jî yasayî tî pênase kirin. dema ku asta gefa li ser hemvelatîyan gihişt asta herî hestiyar, civaka navnetewî li ser esasê berpirsyariya ku hate amaje pê kirin, bi armanca parastina hevvelatîyan

“Nihîlîzm” di Îranê de, û mafê Kurdên Rojhelat

Sara Mukerem

Îro rojê di cîhanê de, bîrdoziya “Nihîlîzm”ê li ser mirovan bi taybetî li ser ciwanan bandoriyeke mezin heye, bi taybetî di civakê de dibe sebeba nerehetî û kirîza nasnameya civakî.

Di Rojhelata Navîn de, ev yek xiraptir e, û her ku diçe xiraptir jî dibe, angonîjadperestî û tundreviya mezhebî, înkarkirineke bê qas bi xwe re tine. Herwisa Împeryalîzm di cîhanê de, jî gelê feqîr û reben re, ne tenê tu mafekê nas nake, belkû heta weke mirovan jî, li mirovan nanêre, anku ne nasnameya wî/wê tê qebûlîkirin, ne jî weke netewe tê qebûlîkirin, eva tê wateyê, ku tu mafê jiyane jê re nehatiye hiştin.

“Nihîlîzm” di sedsala 19. emîn de, bi taybet di Firansayê de, xwe weke çîçek gihîştandîye felsefeyê. Nehîlîzm mafê takekes, azadî, yasa, dadwerî, heqê jiyane bi giştî ret dike.

Dema em vegerne ser behsa Kurdan, em dibînin ku li ser kurdan jî heman tişt tê meşandin, angorejîma Îranê tu mafekê ji Kurdên Rojhelat re nas nake, nasname û hebûyîna xelkê kurd ret dike, û hewl dide ku di çarçoveya îdeya “Nihîlîzm”ê de, wisa nîşan bide, ku daxwazkirina mafê neteweyî û siyasî tişteki pûç û bê bingehe, û zi-

rara wê ji civakê re heye. Di demekê de ku ew hewlên rejîmê di vê çarçoveyê de tenê û tenê bona parastina deshilata xwe û serkuta zêdetir e. Herwisa rejîma Îranê, hekî dengê jî ji azadiyê re hebe, wê ji holê radike, û mafxwestina Kurdên Rojhelat nas nake, û kurdan weke netewe nas nake, îradeya kesan dişkêne, da ku tu rêyekê ji takekesan re nehêle, ku tekoşînê bikin.

Herwisa bidarvekirina mirovan, sizayên qesas, kuştina mirovên bê gunehe,

Mihemed, û şehîd Dr. Qasimlo û ... hwd. Lê berdewam ew serhildan (serhildanên berî avakirina PDKÎ) bi sedemên cûrbicûr ên navxweyî û derekî hatine têkbirin.

Lê piştî avakirina PDKÎ, serbarê veku gellek astengî li ser riya vê hizbê hebûne, û çî rejîma paşatiyê û çî jî rejîma niha ya Îranê hewl dane ku bi belavkirina îdeya “Nihîlîzm”ê, û pûçnişandana xebata neteweyî wê hizbê ji holê rakin, lê tu carî serkevtî nebûne. Jiber ku PDKÎ rastiya civaka Rojhilata Kurdistanê ye, û pêgeheke

sengsarkirina jinan, mirov bi awayekî zindî binaxkirin, û hezar nimûneyên wiha, mirov dikare bîne ziman, ku rejîma Îranê wana ji xwe re weke maf dizane, û li ser Kurdên Rojhelat disepîne, bi awayekî giştî em dikarin bêjin rejîma Îranê, dixwaze îradeya gel teslîmî xwe bike. Vê rejîmê bi van kiryarên xwe rûyê dîktatorên wekî Hîtler jî spî kiriye.

Kurdên Rojhelat heyînî niha di Îranê de, gellek raperîn, û berxwedanên wan hebûne, weke xebat û tekoşîna Erdelaniyan, Simkoyê Şîkakî, Qazî

bihêz ya xelkî heye.

Her di vê çarçoveyê de serbarê heyamek bêdengiya di Rojhilata Kurdistanê de, lê niha PDKÎ dest bi xebateke nû kiriye, bona veku cardin bê encambûna siyaseta şaş ên rejîmê biselimîne. Belê PDKÎ îsal di nav rûpelên dîrokê de, xêçikên nû lêdan, angobi destpêkirina “Rasan”ê di Rojhilata Kurdistanê de, pêvajoyê gaveke nû avêt. Destpêkirina “Rasan”ê di Rojhelatê Kurdistanê de bona xelkê Kurdistanê, tişteki nû nebû, belku hêvî û bawerî-

“Rasan” û xebat û tekoşîna ji bo azadiyê, dengvedan û sozeke rasteqîne ye, ku îsal hemû siyaseta dijmin vala derxistin

yeke nû bû, ku di nava xelkê Rojhelata Kurdistanê de dest pê kir. Rejîma Îranê di medya û ragehandinên xwe de gellek caran xwest ku veku yekê derev derxîne, ku tişteki bi navê “Rasan”ê û tekoşîna nine, angobi hemû aliyan ve dixweze ku tekoşîna azadiyê înkare bike, jiber ku yek ji rolên herî girîng ên siyaseta Îranê, siyaseta înkare û îmhayê ye.

“Rasan” û xebat û tekoşîna azadiyê, dengvedan û sozeke rasteqîne ye, ku îsal hemû siyaseta dijmin vala derxistin, angobi “Rasan” (rabûn) pişkivînek e bona dengê xelkê Rojhilatê Kurdistanê. Xebat û tekoşîna “Rasan”ê, bi xebata bajar û çiya hevdu tewaw dike.

Pêşwazî û piştevaniya gel ji “Rasan”ê, piştî zêdetir ji 20 salan, xwedîderketin û himbêzkirina “Rasan”ê, jî aliyê gel ve, tê wateyê ku, gelê Kurd cewherê xwe ji dest nedaye, û teslîmî siyaseta înkare û îmhayê (retkirin û mihkirinê) nebûne, û pûçnişanada xebata neteweyî di çarçoveya îdeya “Nihîlîzm”ê de nikare rejîmê bigehîne xewnên wê yên gemar.

midaxeleyê dike. ev midaxe jî dikare bi hêza Siyasî, dîplomatîk, aborî û rêkarên hiqûqî û her wisa bi hêza leşkerî jî pêk were.

Li gor hiqûqa navneteweyî berpirsê parastina aştî û ewlehiya navneteweyî “Konseya Ewlehiyê ya Rêxistina Netewên Yekbûyî” ye û ev saziya siyasî ye ku mafdar e biryar bide û awayê destêwerdanê jî destnîşan bike. Ji ber ku biryarên Konseya Ewlehiyê jî tenê bi dengê erê yê 5 endamên daîm tînin pejirandin, yek ji mercên cibicîkirina vê hêmanê ev e ku ev 5 endan li ser mijarê nakok nebin. Helbet dema ku ev hevdengî bi tu awayî pêk nehê, civata giştî dikare bi komdengiyekê biryara midaxeleyê bide.

_ Berpirsyariya ji nû ve avakirinê

Destêwerdan bi her awayî dibe sedemê ziraran. Bi taybet dema ku rewş hestiyar be û midaxeleya leşkerî bê kirin. li ser veku esasê jî her çawa parastina hemwelatîyan weke erkê civaka navnetewî hatiye nasîn, jî nû ve avakirina welat jî berpirsyariyeke li ser şanê civaka navnetewî. Li gor raporta Komîsyona Navneteweyî ya di Derbarê Destêwerdanê û Serweriya Dewletê berpirsyariya ji nû ve avakirinê hêmana sêyem a doctîrîna Berpirsyariya parastinê ye û nabe welatê ku hatiye têkdan û wêrankirin wisa bê xwedê bimîne. Ev hêman li kêleka midaxeleyê misogerkirina aştî û ewlehiyê bingehe digre û hêmanên weke dadmendî, geşedanên aborî û hwd di nav xwe de dihevîne.

Nerîna Lîderan

Baydemir: “Hewlêr dikare bibe pira aştiyê”.

Îbadî: “PKKê bersiveke erênî daye me”.

Tariq Elhaşimî: “Qasim Silêmanî gote min, ku pêwendî di navbera Îran û Elqaîdeyê de heye”.

Ebas Îraqçî: “Hekî Amerîka bercamê bidirîne, emê her agir berdnê”.

Sefera Yildirim bo Kurdistanê Başûr bi çi meremêkî bû?

Elî Munezemî

Di despêka sala 2017'an a Zayînê de, berê Firansawa Oland yê serkomarê Firansayê û piştê jî Bînaylî Yildirim yê serokwezîrê Turkiyê, û her yek bi serokatiya şandeke, serdana Bexda û Hewlêrê kirin. Ev serdan ji aliyê hinek ji rayedarên Herêma Kurdistanê ve weha hatin şirovekirin ku, merem û encama sefera wan du şandeyan, hevtiraz dihatin berçav. Lê bo me ku heya qasekî li siyasatên her du aliyan şareza ne, ferq û cudahiyan bi başî dibînin. Her weke şeweya deshilatdariyê di wan her du welatan de cuda ye, armanc û kiryarên wan jî li ser asta siyasatên derve yê wan, bi awayekî xwezayî ji hevdu cuda ne. Siyasatên derve yê welatekî weke Firansayê ku ji şaşitiyên xwe ên derbazbûyî li hemberî gelê Kurd ders wergirtine û piraniya rêberên wan xwe bi dostên gelê Kurd dizanin û herweha di welatê wan de buhayên demokrasiyê heya astekî bilind vegeşiya ne, û tîkiliyên wan digel Kurdistanê dikare bibe sedema geşekirin û pêşkevîna demokrasiyê di Kurdistanê de jî, û nikare hevtiraz be digel siyasatên welatekî Sêmi-Demokratîk ku, hêj pîrsa gelê Kurd tê de nehatiye çareserkerin.

Bona vê ku di vê gotarê de zelaltir û lojîkîtir li ser hatina weha şandeke bo Kurdistanê baxivîn, hewlê didim ku bi mifahwergirtin ji hinek teoriyên Zanista Ramyariyê, li ser tîkiliyên derve û tîkiliyên navnetewî, vê mijarê bixim be bas û lêkolînan.

Şiroveya serdana Yildirim ji du nêrînan cuda ve

Em dikarin bi mifahwergirtina ji teoriya Rê'al Polîtîk wate “Siyaseta Rast Bawerî” di zanista tîkiliyên navnetewî de awriyekî ji serdana Bînaylî Yildirim bidin.

Her weke em dibînin di Rê'al Polîtîk'ê de, bi berçavka “Hêz”ê li rewşa navnetewî tê nêrîn û tê de welat li ser hêla parastina berjewendi-

yên xwe yê netewî, tekoşîna xwe berdewam dikin, û eva jî bi eşkere bi ser tîkiliyên Turkiya û Herêma Kurdistanê de zal e. Wate her dem ku berjewendiyên netewî ên Turkiyê ji aliyê Kurdan ve ketibe tehlûkeyê de, berî her tiştî rayedarên Turkiyayê dest avêtine gef xwarinan ji Herêma Kurdistanê, û bi zimanê “Çek” digel Herêma Kurdistanê axivî ne.

Bi sedema vê ku her liv û tevgerêkî Turkiyayê di tîkiliyên derve ên wan li hemberî Herêma Kurdistanê, ji dîtingeha Rê'alîstiyane ve çavkaniyê digire, ev dîtingeh û nêrîn jî, bi nobeta xwe weha bertek anku

Kurdistanê Başûr weke bazara bîkaranîna kelûpelên xwe be.

Di vê navberê de ev tişt ku weke deskewt bo Kurdên Kurdistanê Başûr dimîne, eva ye ku qursayî û bandora siyasî ya Herêma Kurdistanê li ser asta Rojhilata Navîn zêde dibe û di rikeberiyên herêmî de, bibandortir dibe û herweha, rêya gehîştina Herêmê bi cîhana derve vekirî dibe, û

Hatina Yildirim tenê taktîkek e, bona gehîştin bi armancên stratejîk di Turkiyayê de

ji vê dorpeça hişkatiyê derbaz dibe ku cuxrafiyê jê re çê kiriye, û herweha rêya henardekirina petrola Kerkûkê ji rêya Bendera Ceyhanê ve, tê dayîn. Hekî em bi berçavka Siyaseta Îdialîstî li van tîkiliyan binêrin ku dibêje, ev siyasat bona xemilandinane û ji nîrx û buhayên mirovatiyê çavkanî digire, xûya dike ku, hatina Yildirim ji aliyêkê û şandina hêza çekdar bo Kurdistanê Başûr ji aliyê din ve, hilgirê qazancên herdu aliya ne, lê para Turkiyayê di vê qazancê de zêdetir e.

Hekî ewlehî û aramiya ku rayedarên dewleta Turkiyê daxwaz dikin û hewla afirandinê didin, ewlehî û aramiya ji dîtingeha Îdialîstî be, gerek bo hemû tak û neteweyekî be û hemû netewe bi awayekî yekgirtî bona gehîştina bi vê ewlehî û aramî û aştiyê bixebitin. Wî çaxî ew li ser bîngeha hêz ku fakterek e ku tê guhertin, belkî li ser bîngeha hinek buhayên din ên weke vegeşandina demokrasiyê û bilindragirtina rewşa mafê mirovan û gellek buhayên din, serdana Başûr bikin.

Aramî û asayîş û bihevvejiyana aştiyane li Herêma Kurdistanê, bê misogerkirina mafên hemû kêmanîyan û bitaybet bê amadebûna berçav a gelê Kurd li Rojhilat û Bakûr û Başûr û Rojavayê Kurdistanê, li hev kêşeyên siyasî û îdarî û stratejîk de, cihgîr nabe.

rêkarekî dixwe pêşberî Turkiyê. Wate her demekî ku Turkiyayê xwestibe ji rêya tîkiliyên xwe li Kurdistanê Başûr karekî encam bide, li pişt helwêstên xwe ên siyasî, pişt xwe bi hêza çekdarî qahîm kiriye.

Bi wateyekî din hekî em girîngiya armancên wan liberçav bigirin, tîkiliyên Turkiyayê û hatina Yildirim tenê taktîkek e bona gehîştin bi armancên stratejîk di Turkiyayê de.

Ev armancên han dikarin rikeberiya digel Îranê di nava Îraq û Herêma Kurdistanê de, û pêşî girtina ji PKK'ê bona destbiserdegirtina Kurdistanê Rojava û, mifahwergirtina ji çavkaniyên petrol û gaza Herêma Kurdistanê weke alternatîv li hemberî petrol û gaza Îran û Rûsiyayê, û bîkaranîna

Cemîle Xizirpûr: “Roja derbazbûna min ji destê Îtila’ata rejîmê, û gehîştina min bi Qendîlê, roja herî xweş bû”.

H: Arif Vêlî

Bêguman gellek mezin in ew kesên ku hest bi bindestî û zulm û zordariya li ser neteweya xwe dikin, û di pêxema nehêlana wan stem û zordariyan, jiyan û temen û tenanet canê xwe jî gorî dikin û di vê pêxemê de ne tenê dilgiran ninin, belkî şanaziyê bi rêbaza xwe ya pir ji awareyî û derbederî û birsîtiyê dikin. Jiber ku hevdem gellek mirovên din jî hene ku li kêleka wan kesên xebatkar û cangorî, jiyan xwe ya rojê didomînin, lê mixabin xemsariyê li hemberî erkên xwe ên netewî dikin û ji xebata bona serbestî û azadiyê bêpar in.

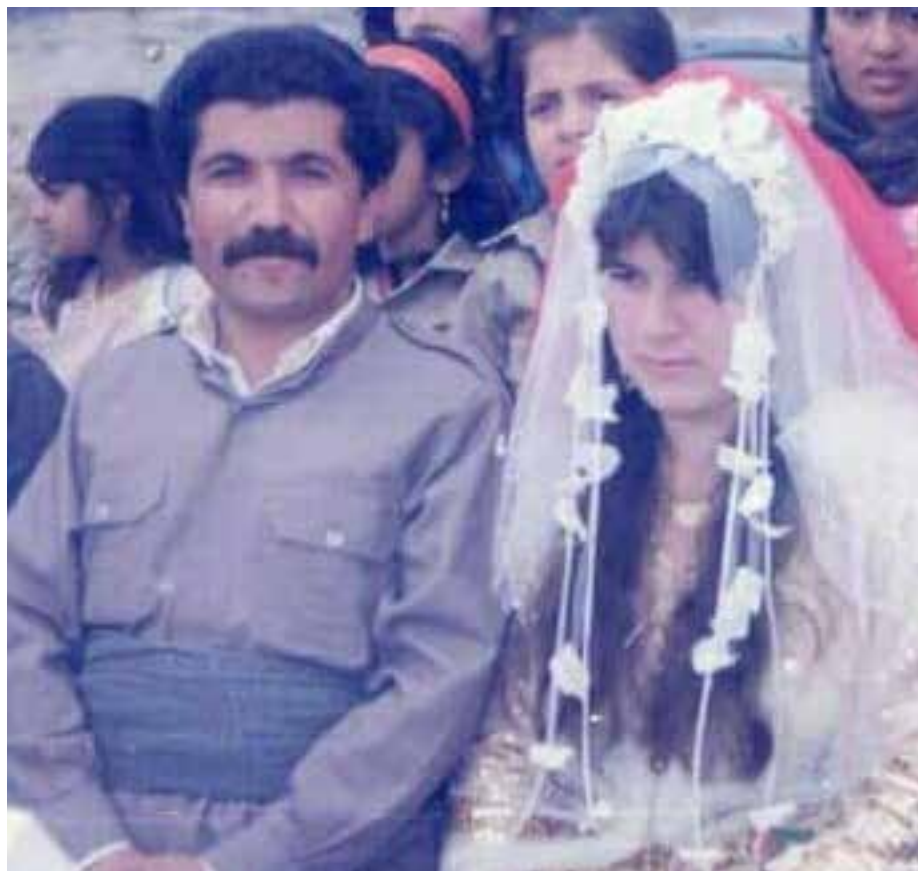
Cemîle Xizirpûr jî yek ji wan mirovên mezin û xwedî baweriyê ye, ku piraniya temenê xwe, serbarê birsîti û destengî û awareyiyê, di nava refên Hizba Demokrat de derbaz kiriye û niha jî piştî nêzik bi sê dehikan xebat û berxwedanê, neskinîye û hêj şanaziyê bi jiyan û derbazbûya xwe dike.

Cemîle Xizirpûr keça Mihemmedê naskirî bi “Hacî Heme Bes” sala 1347’an a Rojî (1968) li gundê “Bêran” a herêma Siwêsnayetî a Serdeştê hatiye dinê.

Cemîle Xizirpûr derheq bi çavaniya tîkiliya bi refên PDKÎ weha ji Agiriyê re axivî; “Piştî herifîna rejîma Paşatiyê û şoreşa gelên Îranê, pêşmergeyên Kurdistanê û bitaybet pêşmergeyên Hizba Demokrat serdana herêma me û bitaybetî mala me dikirin, ev beşek bû ji sedemên nasyariya min digel Hizba Demokrat, lê sedema sereke bandora birayê min “Rehman Aşinawer” yê naskirî bi “Rehmanê Hacî Heme Besê Bêran” bû li ser min, ku wî çaxî pêşmergeyê Hizba Demokrat bû û mixabin, berwarê 8’ê Xezelwera sala 1361’an a Rojî, (1982) û di şerê “Qûça Maraxanê” de şehîd ket. Her di despêka şoreşên gelên Îranê ez bûme alîgirê Hizba Demokrat û sala 1985’an a Zayînî (1364) min tîkilî bi Husên Nazdar re ava kirin û sala paştir bi fermî di refên teşkilata nepenî a Hizbê de hatime sazimandan. Ez li ser birêvebirina erkên xwe yê hizbî berdewam bûm heya sala 1990’î ya Zayînî Îtila’at bi pewendiya min digel Hizbê hesiya û hewla girtina min da, lê bona derbazbûnê min peywendî bi tîmeke pêşmergeyên Hizbê ve girt

û min xwe gihand baregehên sereke ên Hizbê li Qendîlê, lê mixabin piştî min dayk û bab û birayên min hatne girtin û îşkencedan, û piştî çend rojan serbestberdanê, babê min canê xwe jî dest da, û birayekî min û birayekî Husên Nazdar jî, heyamê 3 heyvan li Mihabadê hatine îşkencekirin, lê teslîmî pîlanên qirêj ên rejîmê nebûn”.

Cemîle Xizirpûr herweha derheq bi jiyana xwe ya hevpar dibêje ku; “Di Yekemîn heyva Bohara sala 1370’an a Rojî(1991) de, min jiyan hepar digel Husên Nazdar ava kir û berhema jiyan me jî 4 zarok bi navên Aştî, Aso, Aras û Awat bûn ku mixabin, zarokê me yê binavê Awat, her di despêka zarokatiya xwe de bi sedema nesaxiyê û tunebûna derman û îmkanatên pizîşkî, canê xwe jî dest da, lê 3 zarokên min ên dî, serbarê jiyan di awareyî û derbederiyê de, di bin top û bombebaranê de xwendina xwe bi dawî anîn û niha jî berevajî xwasteka me, awareyî Ewrûpayê

roja zewicîna min bi Husên Nazdar re bû û, herweha roja ku yekemîn zaroka me “Aştî” hate dinê jî, rojeke pir xweş a jiyan min e”.

bûne”.

Cemîle Xizirpûr piştî bi salan jiyan di nava Hizba Demokrata Kurdistanê de, çavniheriya xwe ji Hizba Demokrat û hevjinê xwe weha tîne ziman; “Çavniheriya min ji PDKÎ eva ye ku di pêxema bidestxistina azadiya gelê me, li ser xebata li dijî dujminan berdewam be û di refên xwe de wekheviya di navbera jin û mêran de biparêze. Çavniheriya min ji hevjinê min Husên Nazdar jî ev e ku piştî

pitir ji 36 salan xebata di nava refên Hizba Demokrat de, li ser xebata xwe berdewam be û hêviya temenek dirêj û saxlemiyak baş jê re dikim heya gehîştina bi armancên gelê me”.

Cemîle Xizirpûr derheq rojên xweş ên jiyan xwe dibêje; “Min di jiyan xwe de rojên xweş pir kêmtîne, lê rojên ku bal min hinekî xweş bûne, Yek roja derbazbûna min ji destê Îtila’ata rejîmê û gehîştina min bi Qendîlê bû, û rojek din a xweş di jiyan min de

Li hember de Cemîle Xizirpûr rojên herî nexweş ên jiyan xwe weha tîne ziman; “Jiyan min pir e ji rojên nexweş, her roja ku pêşmergeyê Hizbê, an ku hevjinê her jinekê û her endamê Hizbê û tenanet xebatkarekî rêya serbestiyê bi neheq dihat şehîdkirin, ji min re rojek tal bû, lê ji hemûyan nexweştir roja şehîd ketina Dr. Qasimlo û Dr. Şerefkendî û bombebaran binke û baregehên Hizbê li Qendîlê û piştî li bajarê Koyê bû. Diyar e ewana rojên nexweş ên jiyan siyasî ya min bûn, lê şehîdketina birayê min û koça dawiyê ya dayk û babê min û herweha roja ku Awatê Kurê min canê xwe jidest da û bitaybetî di çend heyvên derbazbûyî de jî, awarebûna her 3 zarokên min, rojên herî nexweş ên jiyan min in”.

Cemîle Xizirpûr di dawiyê de rû li keç û jin û dayîkên Kurdistanê dike û bi vê gotinê dawiyê bi hevpeyvîna xwe tîne; “Ez daxwazê ji xûşîk û birayên xwe li Kurdistanê Rojhilat dikim ku, bweriyê bi pîlnên dagîrkeran nekin, yekrêziya netewa xwe biparêzin û di pêxema derkirina dagîrkerên Kurdistanê de, ji hemû xebatekî rewê mifahê bisitînin û piştevanîyê bidin siyasîyên Hizba Demokrat û di dema hewce de alîkariya pêşmergeyên vê Hizbê bikin”.

Polîsên şaredariyê ên rejîmê di Rebetê de êrîş kirine ser kasbkaran

Di bajarê Rebetê a ser bi Parêzgeha Urmîyê polîsên şaredariyê, êrîş dikine ser kasbkarekî Kurd, û destê wî dişkênin.

Li gor nûçeyên gihîştine Malpera “Kurdistanmedia” yê, roja Duşemiyê 20’ê Berfanbara 1395’an polîsên “Sedê Meiber” ya şaredariya Rebetê êrîş dikine ser kasbkareke reben, ker û lal bi navê Qadir Ehmed Parsa, û di encama vê êrîşê de dest û didanên wî dişkên.

Nûçegihaniya Malpera “kurdistan-media”, di vê derheqê de ragihandiyê ku, ev kasbkarê Kurd ku ji aliyê

bikêrgirtiyên rejîma Îranê ve êrîş li ser hatiye kirin, kurekî kêm endam û yê gundê lîlanê û nîştetihê bajarê Rebetê bûye.

Eva di halekê de ye ku ev kasbkarê kurd di kolaneke bajarê Rebetê de li ser daşqê mijûlî firotina fêkî (îmîş, mîwe) bû, û bi vê yekê bijîva jiyana xwe dabîn dikir, ku ji aliyê kêrgirtiyên rejîmê ve bi tundî rastî îşkence û lêdanê hatiye, û di encam de destek û didanê wî şikestiyê.

Piştî vê karê kirêt, yê polîsên “Sedê meiber” a şaredariya rejîmê, xelkê bajarê Rebetê bona şermezarkirinê li ber deriyê şaredariyê kom bûne,

û xwepêşandan encam dane.

Herwiha nûçegihaniya malpera “kurdistanmedia” yê besa vê yekê dike ku ev kesên ku ev kare kirine, xelkê bajarê Rebetê ninin, û ji bajarê Mehabadê hatine şandin.

Polîsên şaredariya rejîmê heyânî niha cend car in ku di bajarên kurdistanê de, di kolanan de êrîş kirine ser kasibkaran û ev yeke jî bûye sebeba nerazî bûyîna xelkê.

Rêxistina Çavdêr a Mafê Mirovan: “Dezgeha Dadweriyê û hêzên ewlehiyê ji dadperweriyê re astenga sereke ne”

Rêxistina Çavdêr ya Mafê Mirovan roja Pêncşemiyê raporek belav kir, ku di sala 2016 an mafê esasê yê mirovan bi taybetî mafê azadiyê di Îranê de hetîye bin pêkirin.

Li gor raporên belavbûyî, Sara Lî Vîston rêveberê Malpera Rêxistina Çavdêr ya Mafê Mirovan di derheqê Îranê de gotiye: “Hêzên ewlehiyê û Dezgeha Dadweriyê astengên sereke ne, ku nahêlin di Îranê de dadperwerî çêbibe.

Sara Lî Vîston di dirêjîya gotinên xwe de gotiye: “Lewazkirina azadiyê û nenaskirina maf ji hemwelatîyan re nîşaneya bê bawerîya dewletê ye, û

nîşan dide ku ev nikarin bi awayekî baş hikûmetê bi rê ve bibin”.

Herwiha di vê raporê de di derbarê Îranê de hatiye ku: “Eva sê sal in Hesên Rohanî serokomar e, wî gellek qewl dabûn, lê belê heyânî niha bi tu awayî ne qewlên xwe bi cîh anîne, û rêz ji xelkê sîvîl û siyasî re girtiye”.

Rêxistina Çavdêr ya Mafê Mirovan dibêje: “Di sala 2016an de heyânî niha rejîma Îranê 203 kes îdam kirine, û hindêk çavkanî dibêjin ku hjmara kesên hatine îdamkirin 437 kes in”.

Vê rêxistinê daye zanîn ku, rejîma Îranê di girtîgehan de girtiyan îşkence dike, û girtî di dema lêpîrsînê de ji girtina parêzer bê parin.

Hêjayî basê ye ku rejîma Îranê ji azadiya heyî re dibe asteng, û gellek rojnamevan, nivîskar û çalakên çapemenîyan dest-biser kirine.

Hemwelatîyekî “Behayî” di Îranê de hate şewitandin

Hemwelatîyekî “Behayî” li Îranê hate şewitandin. Ajansa Kurdpa: Ehmed Finayan, ku yek ji hemwelatîyên akinciyê bajarê Simnanê ye, roja 18 Berfanbara 1395’an a Rojî, bi sebebeke ne diyar û bi destên kesên nenas ve hatiye şewitandin.

Li gorî nûçeyên belav bûyî, temenê Ehmed Finayan 60 Salî bûye û termê wî bi awayeke şewitî di Deştê bajarê Simnanê de hatiye dîtin, lê heyânî niha tu agahiyek di derbarê sedema şewitiandina wî nehatiye zanîn.

Hatiye ragehandin ku Ehmed Finayan ê Behayî, xwediyê pirojeyekî ajaldariyê bûye.

Hêjayî besêye ku, termê wî hemwelatîyê Behayî ji ber şewatîna dijwar, nehatiye naskirin û piştî têsta D.N.A nasnameya wî hatiye naskirin.

Eva di demekî de ye ku li Îranê jî, ji çarenivîsa 4 kedkarên Behayî jî, tu zaniyariyek di dest de nine û bêserûşûn in.

Zarokên Rojhilata Kurdistanê, Alan Kurdî ji bîr nakin

Li Mirgewera Urmîyê li Rojhilatê Kurdistanê, di Festîvala “Bûkên Berfê” de, Alan Kurdî hate bibîranîn.

Li gor nûçeyên belavbûyî, zarokên Urmîyê di çarçoveya Festîvala “Bûkên Berfê” de, ji berfê peykerê Alan Kurdî çêkirin. Alan Kurdî ew zarokê ku ji Rojavayê Kurdistanê bû, û di rêya koçberiyê de, li Deryaya “Ege”yê (Êjê) de xeniqibû.

Ev festîvale li bajarokê Zêwê ya navçeya Mirgewerê, ji aliyê xelkê navçeyê ve, pîr bi germî hate pêşwazîkirin, herwiha her peykereke ku hatibû çêkirin, wate û peyamek dida. Di vê Festîvalê de hejmareke zêde jin û mêr, û zarok beşdarî Festîvalê bibûn.

Xelkê bajarê Urmîyê, hêvî dikin ku kar li ser bihêzkirina Festîvalên bi vî rengî were kirin, da ku ev pêşketin di navçeya wan de çêbibe, herweha navçeya wan baştir were naskirin.

Gotinên Navdaran

A: FIRAT CEWERÎ

Konsêrta hunermenda Kurd Yelda Ebasî li Sine hat hilweşandi

Berpirsên Îranê yên li parêzgeha Sine ya Rojhilatê Kurdistanê, rê nêdan ku konsêrta mûzîkê ya hunermenda kurd a ji Xurasanê, Yelda Ebasî li bajarê Sineyê bi rê ve biçê.

Biryar bû li bajarê Sine yê Rojhilatê Kurdistanê, konsêrtek ji bo hunermenda kurd Yelda Ebasî bihatiba lidarxistin, û posterên konsêrtê jî ji heftiyek berê ve hatibûn belavkrin, lê konsêrt ji alyê berpirsên parêzgeha Sineyê ve hate hilweşandin.

Rêvebira Karubarên Yelda Ebasî ji Rûdawê re ragihand, ku ji wan re hatiye gotin, ku sedema hilweşandina konsêrtê, şîna giştî ya bi boneya koça dawî ya Serokomarê Îranê yê berê Haşimî Refsen-canî ye.

Rêvebira Karubarên Yelda Ebasî herwiha got, rêgirtin ji birêveçûna konsêrta hunermend Yelda Ebasî di demkê de ye, ku her îro festîvala mûzîkê ya Fecir dest bi karên xwe dike.

Rêvebira Karubarên Yelda Ebasî herweha da xuyakirin, berpirsên parêzgeha Sineyê ti piştgiyê nadin konsêrta Yelda Ebasî û ji xelkê Sineyê xwast, ku piştgiyê bidin birêveçûna wê konsêrtê, da ku ew bikarin di rojên dahatî de konsêrta xwe li bajarê sne lidar bixin.

Yelda Ebasî hunermendeka kurd a ji Xurasanê ye û ji ber stranên xwe yên kurdî û dengê xwe yê dilşewat, gelek navdar bûye.

Yelda Ebasî bi şêwezarê kurmanciya jorîn, stranên xwe dixwîne.

Pirraniya stranên ku Yelda Ebasî distêre, stranên fulklurî yên kurdên Xurasanê ne û gelek ji wan behsa serpêhatî û êş û derdên kurdên Xurasanê dikin.

Li Xurasan a Îranê ku dikeve rojhilat û bakurê rojhilatê Îranê derdora 1,5 milyon heta 2 milyon Kurd dijîn, ku bi şêwezarê kurmanciya jorîn diaxivin.

Kurdên Xurasanê çendîn salî berî niha û pirranî di serdemê Împeratriya Sefewîyan a Îranê de, bi zordarî ji parêzgeha Urmîyê ve bo wê deverên hatine veuguhastin û li cih û warên wan ên berê (li parêzgeha Urmîyê), eşîrên tirk û tirkmen hatin bicihkirin. Rûdaw

Riya herî baş ya ku hûn hevalên xwe winda nekin ev e, ne bi deyn bidin, ne jî deynan bikin.

Paul de Kock

Hevaltî şeraba jiyanê ye.

Young

Jin jî mîna qiralan in, tu carî nikanin bi kesî re bibin heval.

Lord Lyttieton

Generalê ku herî hindik şaşîyan dike, ew generalê herî mezin e.

Napoleon

Şêr jî dikane bibe deyndarê mişk.

Thomas Fuller

Têgihiştina mirovekî çiqas hindik be, ew mirov ewçend jî xwe razî ye.

Kotzebue

Buhuşt di bin lingên dayikan de ye.

H.z. Muhammed

Jin bêhêz in, lê dayik bihêz in. Dayik bêdawiya jiyanê ne.

Emile Zola

Dilê dayikê, dibistana zarokê ye.

Henry Ward Beecher

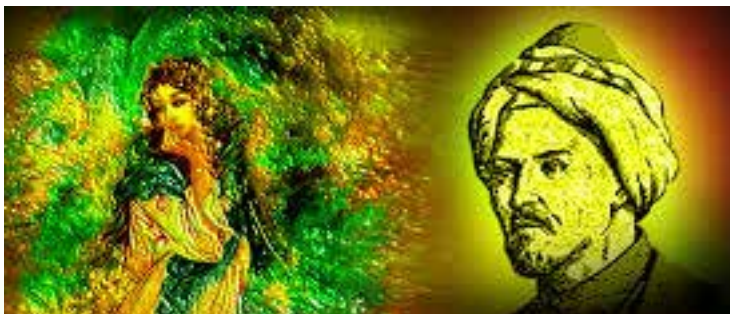
Mirov dikane bi dîntî bijî, lê nikane bi dîntî bimire.

Young

Hizra neteweyî di gotara Melayê Cizîrî de (1570-1640z)

Xalid Cemîl Mihemed

Beşa dawî

Cizîrî rêçareyê jî destnîşan dike, ku rehabûn û rizgarî ji vê rewşa xirab, bi hezkirinê ye. Bi bê hezkirin derketina ji rewşa tarî û xirab estem û zehmet dibe. Wiha Cizîrî carekê navê Newrozê bikar aniye, ku ev cejna neteweyî ji aliyê dîrokî ve bi nasnameya Kurda ve girêdayî ye û wateya bidawîkirina tariya zor û sitemê dide, got:

Bê nûr û narê muhbetê Bê neqş û sun'ê qudretê
Naçîn meqamê wesletê Nûrun lena welleylu dac
Ev nari sîqala dil e Daim li wê qala dil e
Newroz û sersala dil e Weqtê hilêtin ew sirac

(العقد الجوهري 177-178)

Cizîrî şanazîyê bi cih û warên xwe dike û hezkirina xwe ji Kurdistanê re nîşan dide, dibêje:

Gulî baxî Iremî Bohtan im Şebçiraxî şebi Kurdistan im
Çi tebî'et beşer û insan im Lillahil hemd çi 'alî şan im
(العقد الجوهري 824)

Di serdema Melayê Cizîrî de, Zimanê Farisî yê helbest û rewanbêjiyê bû. Zimanê Tirkî jî yê desthilatê bû. Hevterîpî wan, Zimanê Erebî yê ol û Quranê bû, ku ew jî yek ji çavkaniyên Cizîrî bû, di wergirtina zanîn, têgeh û bîrokeyan de. Li jîngeh, civak û qonaxa ku Cizîrî tê de dijiya, arasteya xurt ber bi hizra neteweyî ve nebû, ne jî guhdaneke berçav bi vê babetê dihate kirin. Bêhtir hizra belavbûyî ya Isalmê bû. Islama Cizîrî jî di aliyê sûfîzmî de bû. Lê tevî vê rewşê, Cizîrî nerîn, bîr û baweriyên xwe, bi wan zimanên serdest û desthilatdar nîşan neda, lê wî helbestên xwe bi zimanê Kurdî hûnandin û navê Kurdistanê eşkere tevî gotara xwe kir, li beramber jî navê Tirk, Faris, Ereb û Eceman anîne zimên, lê bêhtir behsa akarên tundî û hişkbûna wan kiriye. Bi ser de jî wî bangewaziya xwe gihande xwendevanên Kurd ku bi Kurdî, ne bi zimanên din bixwînin, lewma wî bi Zimanê Kurdî helbestên xwe nivîsandin û got:

Ger lûlû mensûrî ji nezmê tu dixwazî

Wer şî'rê Melê bîn te bi Şîrazî çî hacet

(العقد الجوهري 129)

Di astên zimên de jî, Cizîrî ne bi zimanekî xwecihî axift, lê belê wî hewl da ku gotara xwe ya hozanyarî bi piraniya şêwezarên Kurdî û şaxên wan şêwezaran bixemilîne.

Cizîriyê ku bi Kurmanciya Jorîn dinivîsand, li hin deveran peyv û ristên Kurmanciya jêrîn bikar anîne, yan jî hin formên wan şêwezaran tevî formên Kurmanciya jorîn kirine, weke mînak, gotiye:

Hin ji nik dêrê ve tîn qesta keniştê hin dîkin

Ney ji van im ney ji wan im min derê xemmari bes

Ney dûr e hebîbê me çî fîryad û fixan kîn

Wî guh li demîra dil e awazî çî hacet

Fener niye nûra Heq e Husn û cemala mutleq e

Berq e sipîde û şefeq e Zuhre û şemsa xawer î

Ger qelbi heqîqet niye yek carî çîra

Işqa te kirîn zêr û zeber iksîrê

Aşiqî mesti bi işqê niye hacet bi meye

Waridê warid û ehwalî bi ewradî çî kit

Bi heman awayî:

Da me şehzade bi destê xwe mubarek qedehek

Ne xubarek ji xumarî û ne tundî û ne xeş

Etwarê 'îşq û mestî esrarê butperestî

Teqrîrî sed riwayet nakit li bo kifayet

Zatî ji wucûda me sebeb wê tu dizanî

Naête hisabê felekê tedwîrê

Cizîrî dextlûdan û bîngeha hizra neteweyî di helbestên xwe de peyda kir, lê hêj ev hizra neteweyî di gotara Cizîrî de nehatiye zelalkirin ku ew helbestvanekî sûfî bû, lê belê ligel sûfîtiya xwe xwedî hesteke neteweyî bû, lewma pêwîstiya vê gotarê bi wê yekê heye ku êdî girîng e ev hest eşkere û ronî bibe.

Tiştonek

A: Mahir Berwarî

- Mencela çiftê, qirpên keftê.
- Tiştikê min tiştê, difirit yê bê per e, di girit yê bê çav e.
- Weke kulavekî sûtîye, ji vir heta Bexda raxistiye.

Hîv

- Tasa/elba mast, li guhara rast.
- Cama mastî, li ser destî, req rawistî.
- Bazina sitiyê, kete kaniyê, şewqê da Amêdiyê.
- Bizna kal, li ser berekê val, hindî gazî dikimê nahête mal.
- Bizneka kal, li ser kendal, yar yar dikimê nahête xar.
- Hespê belek, li binê deştê bû xelek.

Roj

- Bazinkê Sîfî yê, keft kanî yê, şewq da Amêdî yê.
- Zerîfa serbanî, keziyên şurrbine binê banî.
- Esman, heyv û roj
- Serê dinê, binê dinê, du guhîj bi tenê
- Behra şîn e, av tê nîne, 2 mar tê da xişîne, êk hesp e, êk mahîn e.

Hîv û stêr

- Her her dîwar, ber ber dîwar, xanim yek e, carî hizar.
- Roj, hîv û stêr
- Her her diyar, merr merr diyar, çil kose, du xanim, gulî hizar.

Roj û Hîv

- Behra şîn e, du mar têda xişîne
- Tata şîn e 2 Hesp pêve hejîn e. (* Tat: Bet`ena çiya.)

Têdîtin: Amadekar destkariya devoka meteloka nekiriye

Xwendevanên hêja!

Hûn dikarin bersiva

tiştonekan bi riya E-Maila

Agiri2003@gmail.com ji

me re bişînin

Agirî

